

16 T Sr. Rok
17 S Hiscint
18 C Helena
19 P Ludovik
20 S Bernard
21 N Il. pohlnk
22 P Simforjan
23 T Filip Benicij
24 S Jemelj
25 C Lndrik, kralj
26 P Genecij
27 S Jofet Kal.
28 N 12. pohlnk
29 P Jandec, obglav.
30 T Rosallia
31 S Rajmund

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do smagel

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
EDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

STEV. (NO.) 168.

CHICAGO, ILL., SREDA, 31. AVGUSTA — WEDNESDAY, AUGUST 31, 1938

LETNIK (VOL.) XLVII.

Preobrat angleške politike - Katoliški odpor v Nemčiji

Anglija končno pričela kazati zobe diktatorskim državam. — Oboroževanje Anglije se približuje dovršitvi in tako čuti Chamberlain, da lahko bolj odločno nastopi. — Angliji ne gre za Čehoslovaško, marveč za vpliv Nemčije.

London, Anglija. — Kar ni mogla doseči niti vladna opozicija v Angliji sami, niti zavezniška vlada Francije, so zdaj dosegli nazivi sami, namreč, da so se odnošaji med njimi in med angleško vlado v zadnji kratki dobi temeljito preokrenili, in sicer v škodo nazajem. Min. predsednik Chamberlain je namreč končno prišel k zavesti in uvidel, da s svojo znano pomirjevalno politiko napravil fašističnim diktatorskim državam ni dosegel drugega, kakor, da je napravil na diktatorje vpliv, da so demokratske države v razsulo in slabotne ter zato tudi tako pohlevne. Posledica je bila, da je diktatorjem čimdalje bolj rastle greben in so izvrševali čine, ki se morejo primerno označiti le kot mednarodno banditstvo. Najresnejše pri vsem pa je, da njih pohlep in apetit za vsakim grizljajem raste in je postal takorekoč že neukrotljiv.

Kakor kažejo zadnji dogodki, je tega doseganja cincanja angleške vlade konec. Nevarnost od strani diktatorjev, da bi bilo nadaljevanje pomirjevalne politike smešno in tako vidimo zdaj iz izjav angleških vplivnih osebnosti, da namerava nastopiti Anglija nasprotno pot, pot strogosti, in pokazati diktatorjem zobe.

Dasi je bila Chamberlainova politika precej nerazumljiva, ko je s tako brezmejno potrpežljivostjo gledal, kako pred njegovimi očmi raste vpliv in moč Nemčije in Italije, dočim je prestiz Anglije stalno padal in je morala država požreti marsikako ponižanje, vendar Chamberlainovo ravnanje ni bilo brez podlage. Kot bister politik je ta moč videl, da je najbolje, da Anglija molči za nekaj časa, namreč toliko časa, da bo dovolj močna za nastop. Oboroževanje se je v Angliji prejšnja leta skrajno zanemarilo; vse njene vlade so namreč upale, da bo mogoče Evropo vendar držati v miru. Šele zadnjih par let, ko se je jasno videlo, da je glavni posel, s katerim se bavi cela Evropa, oboroževanje, je Anglija uvidela potrebo, da se mora tudi ona sam vdati tej blaznosti, četr milijarde na milijarde za orožje, municijo in aeroplane in delo se je vršilo s pravo mrzlično naglico. To delo se zdaj bliža koncu, kajti nekateri voditelji so se izrazili, da bo končano do februarja. Vedoč, da ima zdaj močno orožje, ne pomeni Chamberlain nastopil drugo pot.

A močno orožje kake bojaželjne namene; ponovno in ponovno povdarja svojo miroljubnost in, da je pri tem iskrena, ji vsakdo verjame. Da je pokazala zadnje dni nepričakovano odločnost, je pripisovali le skrajni agresivnosti, ki jo vidi pri Hitlerju. Dobro ji je namreč znano, da gre čehoslovaška vlada do končne meje pri popuščanju na-

BITKE NA KITAJSKEM

Na napad Japonske sledil kitajski protinapad.

Kankov, Kitajska. — Japonska je sicer pričela zadnje dni svojo veliko ofenzivo proti tukajšnjemu mestu, s katero je začela več tednov, toda nje začetek ni bil posebno nadebuden, kajti kljub ogromni sili ji je bilo mogoče zavzeti le nekaj krajev. Istočasno pa je kitajska armada izvršila presenetljiv napad na njeno severno krilo in zavzela tri mesta ter pretrgala transportacijsko zvezo med dvema japonskima armadnima oddelkoma.

POLICIJA ARETIRALA "PROFESORJA"

Chicago, Ill. — 42 letni Pred A. Tiedge, po poklicu radio inženir, se je izkazal sicer kot dober profesor, vendar se policija ni strinjala s predmetom, ki ga je poučeval, in tako je končno razpustila njegov razred ter aretirala njega in njegova dva nadebudna učenca. Tiedge ima v raznih zločinih prakso, kajti bil je že v ječi zaradi njih, in hotel je s svojimi izkušnjami "koristiti" še drugim. Izbral si je v ta namen dva mlada fanta, 20 letnega J. S. Jankowskija in 19 letnega C. Stronga, in jima dal tak temeljit pouk v vlomilski, roparski in tatinski umetnosti, da sta mu njegova učenca takom osmih mesecev, kar je "šola" trajala, prinesla plena za celih \$10,000. Tega denarja pa potem fanta nista več videla, kajti Tiedge je dejal, da ga zbira v "brambni sklad", in jima je dajal le po nekaj centov za cigarete. Policija, ki je dolgo iskala oba izurjena zločinca, je končno najprej ujela Stronga in po njegovi izpovedi ji je prišel v roke še njegov součenec ter končno tudi "profesor" sam.

REKORDEN SKOK S PADALOM

Chicago, Ill. — Neki črnski fant po imenu Willie Jones, je zadnje nedeljo napravil skok iz aeroplana s padalom in trdi, da je dosegel svetovni rekord. Skočil je namreč, kakor pravi, iz višine 29,400 čevljev. Pristal je varno.

pram Nemcem, a Hitler kljub temu čimdalje bolj rjove in videti je, da ne bo miroval, dokler bo imel pred seboj Čehoslovaško, kakoršna je zdaj. Nespanmetno bi bilo misliti, da ima Chamberlain kako posebno ljubezen do Čehoslovaške in da jo je zato pripravljn braniti. Njegova gorečnost izvira iz tega, ker zdaj pozna Hitlerja toliko, da ve, da se ta ne bo ustavljal pri Čehoslovaški. In premočna Nemčija bi potisnila Anglijo popolnoma v ozadje. Za to gre,

FRANCIJA SE PRIPRAVLJA

Večje število vojaštva odposlala na vzhodno mejo.

Pariz, Francija. — Dasi se sicer trdi, da ni to nič drugega, kakor navadne orožne vaje, vendar je vzbudilo veliko pozornost, ko je te dni odredilo armadno poveljstvo, da odide okrog 20,000 mož, opremljenih z vsemi modernimi bojnimi pripravami, na vzhodno mejo. Kraj, kjer se bodo ti "manevri" vršili, je okrog mesta Besancon ob švicarski meji. Od tamkaj je namreč pripravno, da se v slučaju potrebe pošlje vojaštvo ali na nemško, ali na italijansko mejo.

POLJAKOM SE UTEGNE POSVETITI

Varšava, Poljska. — Poljaki, ki se prijeteljijo z Nemci, utegnejo končno uvideti, da nimajo od teh zaveznikov dosti pričakovati. Nekateri dogodki so jih zadnje dni naravnost razburili. Tako se je v Nemčiji ustanovila takozvana "pomeranska legija", ki sestoji iz takih, ki so zbežali preko meje s Poljske, da so se u-maknili vojaški dolžnosti. Dajlje so v neodvisno mesto Gdansk pripeljali nazivi velike množine orožja in končno se je nazijem na Poljskem izdalo tajno naročilo, naj pokažejo svojo vdanost do Hitlerja na ta način, da bodo po vzgledu sudetskih Nemcev nosili bele nogavice. Tako utegnejo Nemci sami odpreti Poljakom oči in jim pokazati, kje je njih mesto.

PRIPOROČA KANDIDATURO PREDSEDNIKA

Rocky Point, R. I. — Na tukajšnjem državnem demokrat. skem zborovanju pretleko nedeljo je senator Neely imel govor, v katerem je povdaril, da bo predsednik Roosevelt lahko siguren ponovne izvolitve, ako se bo odločil, da kandidira za tretji termin.

"ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

Nekaj neverjetnega je sicer to, kar kaže gornja slika, vendar je resnično, namreč, da so morali v mesecu avgustu izkopalati avtomobil iz snega. Ni pa se to pripetilo kje v južni Ameriki, kjer imajo v tem času redno zimsko dobo, marveč na Angleskem v Yorkshire. Dočim smo se drugod dušili v vročini, so se tam borili s snegom.

SVARILO KATOLIČANOM V ITALIJI

Cremona, Italija. — Kljub temu, da se je pred nekaj dnevi s sporazumom, sklenjenim med Vatikanom in fašistično vlado, razčistilo vprašanje glede stališča fašista, ki je obenem katoličan, vendar je neki tukajšnji list ponovno dregnil v zadevo. Zapisal je namreč, da mora kljub vsemu biti fašista država pred cerkvi, ter dejal: "V političnih zadevah pripoznamo samo enega poglavarja, duceja; potem pride šele naša vest, ki pa je postala zrela po dolgem trudu in izkušnjah.

KRIŽEM SVETA

— Jeruzalem, Palestina. — Med tem, ko so vsa pota po deželi močno zastražena od angleških patrolj, so angleške oblasti naložile nekaterim vsem denarno globo zaradi pomoči, ki so jo nudile raznim banditom, kateri so napadli vojaštvo.

— Stuttgart, Nemčija. — Na zborovanju Nemcev, ki prebivajo v inozemstvu, je zadnje nedeljo eden govornikov povdaril, da mora biti Nemec, ako hoče veljati za pravega Nemca, tudi nazi, četudi živi v inozemstvu.

— Moskva, Rusija. — Uradno glasilo sovjetske mornarice je zadnje dni priobčilo članek, v katerem povdarja potrebo, da se morajo poleg državnih sovražnikov izčistiti iz sovjetske mornarice tudi vsi voditelji stare šole, katerih ideje niso več uporabne.

NASTOP NEMŠKIH ŠKOFOV

Katoliški škofje povdarjajo, da bo cerkev nadaljevala z odporom proti nazijskemu zatiranju.

Berlin, Nemčija. — V vseh katoliških cerkvah v Nemčiji se je zadnje nedeljo čitalo pastirsko pismo, ki so ga sestavili nemški škofje na svojem nedavnem zborovanju v mestu Fulda. Pismo je izredno bojovito in kaže posebno korajžo, ki so jo ohranili škofje kljub knuti, katero vihte naziji nad cerkvi.

V pismu se predvsem povdarja, da je katoliška cerkev odločena, da bo obdržala svoje pravice in kljubovala nazijskim zakonom, ki so naperjeni proti njej, na kar se izrazi zahteva, da se konča ta boj proti krščanstvu, ker povzroča globok razkol med nemškim narodom. "Kampanja proti katoliški cerkvi", pravi pismo, "nima za cilj uničiti samo katoliško cerkev, marveč uničiti krščanstvo kot celoto", ter pripomni, da gre kampanja predvsem za tem, da uniči vero v mladini.

Pismo nato našteva razne proticerkvene zakone, kakor novi zakon glede porok in testamentov, omeni razne nasilne čine, ki so se izvršili proti duhovščini, ter konča s povdarkom, da je katoliška cerkev skozi 2000 let preživela notranje in zunanje krize in jih bo preživela tudi v bodoče.

USODEN OBISK V RUDNIKU

Marion, Ill. — Med tem, ko je s svojim svakom in sestro obiskala 12 letna Ruth Doekal tukajšnji Wilson rudnik, jo je zadela smrtna nesreča. V rudniku je namreč padel na njo kamen in jo ubil.

uro, a brez uspeha. Kot skrajno sredstvo ji je nato zdravnik našli šest čevljev globoko pod vodo. Splošno so domnevali, da je mrtva, toda kljub temu so ga zdravnik in poklicani ognje-gasci trudili z njo eno celo

Iz Jugoslavije

Letošnji pridelek pšenice je za 40.000 vagonov večji od lanskega. — Rekordni pridelek žita daje Vojvodina, toda kljub temu je tam veliko revščine, čemur je krivo grdo izkoriščanje. — Smrtna kosa in drugo.

Obilna pšenična letina
Ljubljana, 14. avg. — Z velikim zanimanjem smo letos pričakovali uradno cenitev naše žitne letine, in sicer predvsem zaradi tega, ker smo se lani, kakor je znano, nekoliko vsteli, kar je imelo za posledico, da nam je tik pred novo letino pšenice skoro zmanjkalo in se je cena pšenice povzpela na preko 250 din za meterski stot. Takoj po letošnji žetvi so se privatne cenitve letošnjega pridelka glasila na okrog 24 milijonov meterskih stotov. Pozneje so bile te privatne cenitve povišane na okrog 25 milijonov meterskih stotov. Sedaj pa smo dobili uradno cenitev, ki gre še mnogo višje in sicer na 27,5 milijona meterskih stotov. Ker je znašal lani po definitivni cenitvi naš pridelek pšenice 23,5 milijona meterskih stotov, je letošnji pridelek za 4 milijone meterskih stotov ali za 40.000 vagonov večji nego je bil lani.

Iz tega sledi, da bomo imeli letos prav znatne količine pšenice za izvoz. Prvotno so se glasile privatne cenitve, da bo znašal naš izvozni presežek okrog 40.000 vagonov; sedaj pa bi morali po uradni cenitvi računati z izvoznim presežkom 60.000—70.000 vagonov. Po vesteh iz Beograda bo letos Prizad postopal pri izvozu bolj previdno in obstojna mera, da se 10.000 vagonov pšenice vskladišči kot železna rezerva.

Izkoriščevalci
V vojvodini je bila letos naravnost rekordna žetev, pa je kljub temu tam mnogo ljudi, ki nimajo kruha. Huda revščina v rodovitnih krajih je sploh dokaz, da se ne gospodari dobro s pridelki. Mali posestniki nimajo časa čakati na boljše cene in prodajajo leto za letom vse svoje pridelke, v prvi vrsti pa žito, pod ceno. So pa tudi grdi primeri izkoriščanja, ki jih je treba na vsak način preprečiti, da ne bo pri bogatih žetvah stradalo toliko revnih ljudi. Tako je župan neke občine v južnem Banatu lani od revnih meščanov jemal žito na račun občinskih dajatev. Bogati posestniki so te dajatve plačevali z denarjem, reveži pa so plačali dosti več, ker so dajali žito po najnižji ceni. Župan je žito shranil, in ko so cene dosegle primerno višino, ga je razprodal. Takrat, ko so žito oddajali revni občani, je bila za 100 kg cena 140 din, pozneje pa je župan 100 kg žita prodajal po 220 din. Ko je odšel občinske doklade, mu je ostal v žepu lep dobiček.

Nesreča
Na Marijinem trgu v Ljubljani se je nedavno zaletel s kolesom v tramvaj 38 letni trgovski pomočnik Herman Pečarič. Zalet je bil tako močan, da je Pečariča vrglo v loku daleč na tla in je dobil hude poškodbe.

Drzen vlom
Poleg cerkve v Litiji ima delavnico čevljarji mojster g. Repina, ki ima vedno v zalogi toliko čevljev, da se bavi tudi s čevljarstvo trgovino. Neke noči je pa to njegovo trgovino obiskal neznanec, ki mu je odnesel skoro vse čevlje in precej usnja. Tako trpi Repina več tisoč dinarjev škode. Orožniki iščejo storilce, ki se znajo spretno skrivati.

Kradel je
Mesarju Feliks Henrahu pri Sv. Ožbaldu se je zgledil nepovabljen gost, ki je ukradel iz njegove spalnice 2000 dinarjev in nove čevlje.

SNEG V AVGUSTU

Nekaj neverjetnega je sicer to, kar kaže gornja slika, vendar je resnično, namreč, da so morali v mesecu avgustu izkopalati avtomobil iz snega. Ni pa se to pripetilo kje v južni Ameriki, kjer imajo v tem času redno zimsko dobo, marveč na Angleskem v Yorkshire. Dočim smo se drugod dušili v vročini, so se tam borili s snegom.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Telefon: CANAL 5544

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Phone: CANAL 5544

Naročnina	Subscription
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo: \$6.00	Chicago, Canada and Europe: \$6.00
Za celo leto 3.00	For one year 3.00
Za pol leta 1.75	For half a year 1.75
Za četrt leta 1.00	For three months 1.00
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Nemški tisk o protinemški propagandi na Jugu Evrope

"Völkischer Beobachter", glavno hitlerjevsko glasilo objavlja v svoji monakovski izdaji članek z naslovom: "Protinemška propaganda in jugovzhodni Evropi". V članku kritizira francoske in angleške poskuse paraliziranja nemškega vpliva in nemške propagande v tem predelu Evrope. List piše med drugim:

"Spet hočejo nekateri spremeniti evropski jugovzhod v izhodišče svetovnih političnih sporov. Znano je, da gre temu prehodnemu področju evropskega kontinenta po njegovi strukturi svetovnozgodovinski pomen za razporeditev političnih sil ne le v srednji Evropi in vzhodnem delu Sredozemlja. Ponavljajo se tu potemtakem stare predvojne metode podtalnega razdiralnega dela in tajnega diplomatskega tekmovanja, brezobzirne kulturne propagande in stalnih groženj."

Kakor pred letom 1914, piše dalje nemški vodilni list, imata tudi sedaj glavno besedo v tem pogledu zapadni veselisi, ki nastopati kot sovražnici avtoritarnih držav v imenu teritorialne in politične samostojnosti malih narodov. Po združitvi Avstrije s tretjim rajhom se je ta propaganda proti avtoritarnemu državnemu vodstvu in proti novim pojmom mogočnih narodnih tvorb še povečala.

List omenja in obsoja nato propagandno delo Francije, kateri zamerja, da hoče ohraniti svoj vpliv v tem predelu Evrope, ki jo vodi le "želja po vznemirjanju narodov južno Dunava, ki se prav sedaj bore za svoje državno-politične oblike". Tej francoski propagandi se pridružuje tudi novo vseslovanstvo češkoslovaške republike in sovjetov, ki naj pomaga k formiranju slovanskega bloka proti germanskemu. Nato list pravi:

"Zanimivo je, da podpirajo protinemško akcijo v tej obliki tudi nekateri angleški krogi. V Londonu je pred kratkim izšla knjiga nekega Dorosa Alastosa: "The Balkan and Europe", v kateri prihaja protinemška jugovzhodna propaganda posebno do izraza. Knjiga je spisana na podmeni, da si bo nemški rajh kmalu podvrget ves Balkan. Zato naj narodi na tem področju budno stražijo."

Narodno-socialistični organ pa nasprotno poudarja, da bodo balkanske države "samo tedaj velike in močne, ako ostane njih novi sošed, nemški rajh, velik in močan". Jugovzhod, tako zaključuje list svoja izvajanja, spada ne le geopolitično, temveč tudi z vseh drugih vidikov "v srednjeevropsko usodno fronto".

Izza kulis mirovni konferenc

Znani angleški politik in državnik Lloyd George, ki je igral veliko vlogo med vojno in potem na pariški mirovni konferenci, objavlja že nekaj časa v londonskem "Daily Telegraphu" svoje spomine na mirovna pogajanja v Parizu. Namen teh njegovih spominov je, kakor sam pravi, da bi "popravlil mnoge napake zgodovinskih knjig" in "da bi nastopil v obrambo danes toliko odklanjanih mirovni pogodbe. V poslednjih člankih pobija Lloyd George zlasti trditve, da bi bili zasledovali zastopniki zmagovitih velesil na pariški mirovni konferenci nekakšno svojevoljno delitev bivše Avstro-Ogrske. Georgeove reminiscence zaslužijo prav v tem delu tudi našo pozornost, ker se zdi, da bo z njimi dokončno izpodbita bajka, da so nekatere nove države, kakor Jugoslavijo in Češkoslovaško, ustvarile samo velesile, ne da bi pri tem bistveno delo opravila češkoslovaški in jugoslovanski narod sama. Lloyd George piše namreč med drugim:

"Pravi in prvotni namen zaveznikov je bil, da se meje bivše monarhije sicer popravijo v korist Italije, Srbije in Rumunije, ves ostali del monarhije pa naj bi se bil združil v zvezni državi, v kateri naj bi vsaka narodnost uživa-

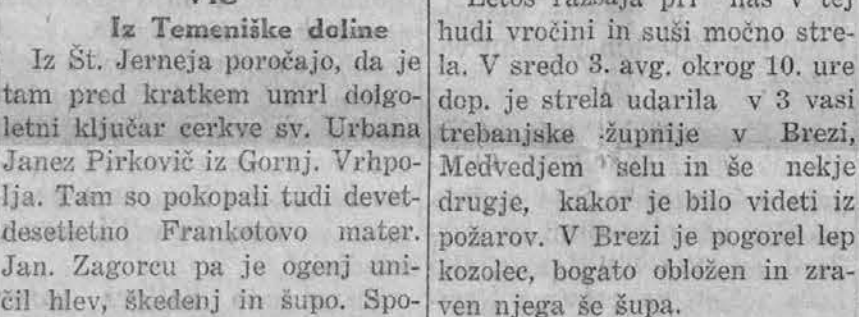
la popolno avtonomijo. Vzrok, da se ti načrti zaveznikov niso izvedli, je treba iskati v tem, da so jih ob polomu avstrijske armade prehiteli posamezni deli monarhije same: Češkoslovaška je proglasila svojo neodvisnost, slovaško prebivalstvo iz južnih delov države pa se je pridružilo Srbiji, dočim je Avstrija sama postala izolirana republika, sedmograški Rumuni pa so se tudi že priključili svojim rojakom. Preden so bile torej države zmagovalke sploh v stanju, da razpravljajo o avstrijskem vprašanju, so bile že postavljene pred izvršena dejstva. Samo z novimi krvavimi operacijami bi se dalo to novo stanje spremeniti."

Lloyd George opisuje nato v zanimivem poglavju težkoče, ki so se tedaj na vseh koncih pojavljale s potegnitvijo pravičnih mej. Najboljši izhod bi bili nedvomno plebisciti pod kontrolo nevtralnih sil, toda takih plebiscitov bi moralo biti najmanj 50, kar se čisto materialno ne bi bilo dalo izvesti.

Zanimivo je končno poglavje o Poljski. Lloyd George pravi, da so Poljaki povzročili na mirovni konferenci največje zmede. Zahtevali so zase Galicijo, Ukrajino, Litvo in dele Bele Rusije, četudi bi plebiscit v teh krajih nedvomno izpodbil te njihove pretirane zahteve. Toda Poljaki so se prav zato že tedaj — smatrali so se za najmočnejše gospodarje v vsej srednji Evropi — sklicevali na osvojitve starih poljskih kraljev. Njih zahteve je močno podpiral prezident Wilson, ki je prišel v Evropo kot navdušen prijatelj Poljakov.

Posebno važne so končno Georgeve opombe o zadržanju posameznih delegacij, ko so bila v pretresu nasprotujoča si poročila posameznih strank. O Francozih pravi, da so v vseh sporih med Poljaki, Čehi, Jugoslovenci in Rumuni na eni ter Nemci in Madžari na drugi strani stalno podpirali prvo skupino in se zavzemali za težnje vseh navedenih narodov. Angleži so bili naklonjeni onim narodom, ki so pomagali k zmagi, vendar pa niso kazali posebnega nasprotstva proti bivši Avstriji in tudi Madžari so jim bili zaradi Kussuthovega dela še vedno pri sreju.

IZ SLOVENSkih NASELINA

NEKAJ DOLENJSKIH NOVIC

Iz Temeniške doline
Iz St. Jerneja poročajo, da je tam pred kratkem umrl dolgoletni ključar cerkve sv. Urbana Janez Pirkovič iz Gornj. Vrhpolja. Tam so pokopali tudi devetdesetletno Frankotovo mater. Jan. Zagorec pa je ogenj uničil hlev, škedenj in šupo. Spomladi mu je pogorel na kozolec dvojniki. Obakrat je bil ogenj podtaknjen od zlobne roke.

Na Preloki v Beli Krajini so začeli prekladati klanec "na žagi". Dobili so 50.000 din podpore. Spomladi so imeli tam požaro, nato hudo sušo, zdaj jih je obiskala pa še nevihta s točo, ki je uničila še to, kar ni že suša.

V St. Juriju pri Grosupljem je umrla Franciška Dremelj, gostilničarka iz Male vasi. V Ponovi vasi pa so pokopali Jožeta Mehleta, ki je umrl v 57 letu in zapustil 10 otrok. Bil je mož poštenjak, obč. odbornik in svetovalec ter odbornik Kmečke zveze.

Na Trebelnem pri Mokronogu so prenovili v župni cerkvi veliki oltar. Delo je izvršil v splošno zadovoljstvo Lojze Kozjek, kipar in pozlatar s Podbrezja. V nedeljo 21. avg. priredi gasilno društvo ob svoji 25 letnici slovesnost blagoslovitve novega prapora. Pri podružnici sv. Martina v Stahenu do-

bijo nov zvon. Letos razsaja pri nas v tej hudi vročini in suši močno strela. V sredo 3. avg. okrog 10. ure dop. je strela udarila v 3 vasi trebanjske župnije v Brezi, Medvedjem selu in še nekje drugje, kakor je bilo videti iz požarov. V Brezi je pogorel lep kozolec, bogato obložen in zraven njega še šupa.

V istem času je udarila strela tudi, kakor poročajo iz Hotiča pri Litiji, v hišo posestnika Ivana Štruklja v Jesenjah. Strela je razbila na strehi okoli 150 opek in razkrala tramovje. Ta dan je razsajala strela med hudimi nevihtami tudi po Gorenjskem in Štajerskem.

Iz Bele Krajine prihajajo vedno hujše pritožbe o strašni suši. Tam niso dobili dežja že od 22. majnika. Ljudje trpijo že zdaj pomanjkanje, ker skoraj nič ne raste. In kaj bo z živino! V nedeljo 31. jul. je prišlo na Zaplaz iz Litije več cerkvenih pevcev s svojim gospodom duhovnikom, ki so imeli ob 1/2 10. sv. mašo s pridigo.

V nedeljo 7. avg. pa so prispele na Zaplaz cerkveni pevci iz Šiške, okrog 30, s p. Metodom, ki so imeli ob 10. sv. opravilo. To nedeljo so imeli lepo slavnost tudi v Mirni peči in sicer mladinski tabor in petindvajsetletnico Prosvete. Po slovesni sv. maši je bil pod milim nebom

shod pred večstočglavo množico, ki ga je pozdravil v imenu bana g. Natlačena novomeški okr. glavar g. dr. Vidmar, ki je izrazil veselje oblasti nad kulturnim delom slov. krščanske mladine in slov. ljudstva. Nato je govoril slavnostni govornik g. Fr. Terseglav iz Ljubljane, za njim pa še trebanjski dekan č. g. Ivan Tomažič.

Lepo slovesnost bodo imeli prvo nedeljo v sept. v Dobriču, rojstni župniji škofa Frid. Barage, kjer so postavili v spomin svojemu največjemu rojaku spomenik z lepim prosvetnim domom, ki bo nosil njegovo ime in bodo obhajali ob enem 35 letnico prosvetnega društva. Ta slavnost bo združena s prosvetnim in mladinskim taborom za Dolenjsko.

V St. Jurju pod Kumom je pred kratkim huda nevihta s točo napravila po polju znatno škodo. V juliju je tam umrl 73 letni Janez Odlasek.

V trebanjski župniji pa je umrla 82 letna Ana Suštar z Grmade. Bila je bolna 2 leti in pol. Čez 7 mesecev bi obhajala s svojim 85 letnim možem 60 letnico poroke. Bila je članica Mar. družbe in 3. reda. V petek 5. avg. je utonila pri kopanju 5 letna Julijana Bizjak iz Gornjega Podboršta.

V stopiški župniji je umrl Dragan Anton iz Dolža 29. jul. Bil je mož poštenjak in vnet katoličan, ki ni nikdar od nedeljah opustil sv. maše, četudi je imel do cerkve 2 uri. V enem tednu je umrlo v stopiški župniji kar 6 faranov, 3 moški, 2 ženski in 1 otrok. Kar ves teden je zvonilo. Res nenavadno!

Silna suša traja pri nas še dalje.

I. Šašelj

NAROČNIK IZ CENTERVILLE IZPOLNUJE SVOJO OBLJUBO

Centerville, Pa.
Prav rad berem dopise v Amerikanskem Slovence, toda skoraj vsak se začenja s kakimi smrtnimi slučajmi, ali pa z jamaranjem, da ni dela in ne zaslužak. Zakaj, si mislim, bi bil jaz pri tem izjema? — Zadnji teden sem srečal prijatelja, katerega že dolgo časa nisem videl. Vprašam ga, kako je kaj, pa mi odgovori: Kaj te briga h... No, no, saj ni treba rentatiči če te vprašam. Ali kaj delaš? sem nadaljeval z vprašanjem. — Pojdi, pojdi, mi brž odvrne. Včeraj sem bral v angleškem listu, da je dvanajst milijonov brezposelnih, pa vseeno živijo. Mar se ne morem še jaz k njim pomešat? Saj se še poznalo ne bo, če pristopi še en človek med toliko drugih. Vidite, tako duhovitega prijatelja imam, dasi je včasih en malo robot.

Toda, pustimo to, da ne zaidem predaleč. Zadnjič sem obljubil čitateljem in ljubiteljem lova na zajce brez puške, da bom nekaj povedal, kako se zajci love. Vem da vas zanima, zato pa le poslušajte. Vsi veste, da se z vsakim dnem približuje sezona na zajce. Ako hodiš sedaj po mestu, boš tu in tam naletel na pogovor nekako te le vrste: Ali pojdeš letos na jago? — Jaz že

Dogodki med Slovenci po Ameriki

S konvencije in Minnesote se vračajo

Chicago, Ill. — Preteklo soboto so se vračali skozi Chicago Mrs. Dorothy Dermes, naša zastopnica v Steeltonu, Pa. Z njo so bile Mrs. Helen Černugelj, Mrs. Mary Kochevar in Mr. John Krašovec, vsi iz Steeltona. Mudili so se na konvenciji KSKJ na Evelethu Minn. in ob tej priliki obiskali še nekatere druge kraje v Minnesoti. Med potjo domov so obiskali tudi ameriške Brezje v Lemontu, nakar so se podali proti domu in se med potjo oglasili tudi v našem uredništvu. Vsem iskrena hvala za prijateljski obisk!

Slovenska bolničarka

Cleveland, O. — Miss Dorothy Karlinger, hčerka tukaj poznane družine Mr. in Mrs. Charles Karlinger na Addison Rd., je bila imenovana za štabno bolničarko v St. Luke's General bolnišnici v Milwaukee, Wis.

Zanimiva igra

Chicago, Ill. — Na delavski praznik, v ponedeljek 5. sept., bo prav zanimiva baseball igra med Cleveland Indians, baseball igralci iz Clevelanda in White Sox, baseball igralci iz Chicago, ki bodo igrali v znamenem Comiskey Park. Prava prav bo igra dvojna, takolimenovani "doubleheader". Prva igra se prične že ob 1:30 popoldne. Cena za rezervirane sedeže je \$1.65.

Nesreča z avtom

Milwaukee, Wis. — Pretekli teden se je v bližini Cedarburga, Wis. pripetila avtomobilska nesreča, pri kateri so dobili težje poškodbe rojak Mihael Kerbar in njegova soproga, ki živita v Milwaukee na North 19th St. Poleg imenovanih, so bili poškodovani tudi njuni prijatelji Theodora Mucha in Oren Temple. Nesreča se je zgodila zaradi slabše ceste, katere je pokvarilo zadnje neurje.

Jubilej

Sheboygan, Wis. — Preteklo soboto sta slavila srebrno poroko zakonca Mr. in Mrs. John Plesetz, ki stanujeta na Indiana Ave.

Smrtna kosa

Cleveland, O. — Na svojem domu je umrla rojakinja Rozalija Mohorčič, rojena Sadar, starosti 56 let. Doma je bila iz Klečec pri Žužemberku na Dolenjskem. Zapuščica moža, tri hčere in dva sina ter dve sestri. V Ameriki je bivala 38 let.

Ne reci jutri bom agitiral za "Am. Slovence", ampak takoj danes pojdi in agitiral in pridobi kaknega svojega prijatelja, da se nanj naroči?

"TARZAN NEUŠTRAŠEN"

(31)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

Besede poglavarja in čarovnika Kagundo so divjake silno razvneli. Kakor divje ponoreli so začeli skakati in se prečudno zvijati od veselja, da bodo končno po dolgem in brezuspešnem iskanju vendarle pograbili divjega gozdnega vraga, velikega sovražnika njihovega boga in njihovega rodu.

"Meso gozdnega vraga bo nasitilo lakoto našemu Gozdnemu bogu in ga za vedno potolažilo," so vpili divji vojaki. Čarovnik in poveljniki Kagundo, se je mnogo potrudil, predno je divje razigrane vojake pomiril in jim dajal končna navodila, kako naj se ravna in kako naj bodo previdni pri lovu.

Posebno je zabičeval vojaškemu poveljniku Balzo: "Če se mi vrnete brez gozdnega vraga, ki sam sebe imenuje Tarzana, boš ti Balzo vržen v jezo našemu bogu, da boš potolažil njegovo lakoto in jezo." Nato je zopet vsem skupaj govoril: "Poleg Tarzana so se trije beli ljudje, katere morate tudi poloviti."

"Če ne privedete vseh s seboj," je dalje razlagal čarovnik, "bodo trije od vas umrli. Za Tarzanom je najdragocenejša delička, ki ob poseben priljubljen Gozdnemu bogu." Ko je Kagundo vse povedal svojim vojakom, so ti dobili vsak svoje orožje — loka, sulice, morilne nože in živobarvane ščete.

Poleg na številke pošle našemu uredništvu. Ako ti je naročnine potekle, obnovi jo in pomagal listu!

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO.

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill. Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo. 2. nadzornik: Mike Popovich, 9510 Ewing Ave., So. Chicago, Ill. 3. nadzornik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Frank Glach, 1096 E. 77th St., Cleveland, Ohio. 2. porotnica: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O. 3. porotnik: Peter B. Gosh, R. D. No. 2, Box 143, Sandy, Utah. 4. porotnik: Joseph Skrabec, 412 W. New York Ave., Canon City, Colo. 5. porotnik: Frank M. Tomsic, 903 W. 6th St., Walsenburg, Colo.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reci naj se posiljajo na glavnega tajnika, vse pritozbe pa na predsednika porotnega odbora. Prosnje za sprejem v odrasli oddelek, spremembe zavarovalnine, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se posiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoca vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmoznji angleškega jezika, da se ji prikljopijo. Kdor zeli postati član Zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENC, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

30-LETNI JUBILEJ ZAPADNE SLOV. ZVEZE

Cleveland, Ohio.

Kot glavnemu uradniku mi je bila po gl. predsedniku poverjena naloga, da se oglašim v glasilu.

Doba enega človeškega rodu je minula, odkar je tam v skalni Coloradi zagledala luč sveta naša Zveza. Podala so si roke naši pionirji, kateri so se bili podali iz domovine v tujino za kruhom. Gnala jih je potreba, da osnujejo organizacijo, ki naj bi bila njim in njihovim potomcem zaslonba v sili. In ta podporni organizacija jim ni bila samo pomoč v potrebi, ampak jim je služila kot nekako sredstvo, da si ohranijo svoj jezik in kulturo.

Skozi dolgo dobo tridesetih let je Zapadna Slovanska Zveza vestno vršila svoj namen. Zbirala je pod svoje okrilje preproste slovenske delavce, skrbelo je za njih in njihove družine kakor skrbna mati, nudila jim pomoč v sili. Naša dolžnost je, da se s hvalečnostjo spomnimo ustanoviteljev.

Se večja naša dolžnost pa je, da nadaljujemo delo, ki so ga započeli oni. Jubilejna kampanja je v polnem teku. Razveseljiva poročila prihajajo iz vseh delov širne Amerike. Množe in rastejo vrste Zapadne Slovanske Zveze. Toda vse premalo se

staro članstvo zanima za organizacijo. Vse navdušenje in gorečnost društvenih in glavnih uradnikov ne more delati čudežev, ako članstvo samo ne sodeluje. Posebno težavno stališče imamo tu v Clevelandu, kjer imamo stare organizacije, ki so se ukoreninile tu, predno je ZSZ sploh nameravala osnovati kako društvo. Velika ovira je brezposelnost. Pribijem dejstvo, da bi bil lahko dobil marsikateri mladedga člana v organizacijo, ako ga ne bi najprej vprašal, če je siguran, da bo mogel zmagovati assesment. Kaj nam pomaga član, ki bi plačeval svoj delež par mesecev in potem moral biti črtan. Same sitnosti in stroški za Zvezo in društvo!

Sedaj nam ostanejo še štirje meseci kampanje! Dajmo, zavijajmo rokave in pojdemo na delo, da podvojimo število članstva. Manj časa pa več energije in delo bo izvršeno. Tudi tisti, ki smo zaostali, bomo delali malo večje korake, da dohitimo one, ki hite naprej.

V nadi, da bomo sedaj vsi si podali roke in šli na delo kot ena moč ter pripomogli, da bo Zapadna Slovanska Zveza prva med prvimi, Vas vse bratsko pozdravljam.

Frank Glach, predsednik porot. odbora.

ZAHVALA IN FAKTI

Denver, Colo.

Stejem si v prijetno dolžnost, da se javno zahvalim uradnikom dr. Hrabri Slovani št. 17, ZSZ, v Fredericku, Colo. za lepo pogoščko, ki so mi jo darovali ob priložnosti, ki so priredili njih srebrno jubilejni piknik ter so mi jo poslali po našem agilnem gl. tajniku, kateri se je v spremstvu njegove soproge, sobrata gl. podpredsednika, njegove soproge ter še več drugih članov iz Denverja, piknika udeležil. To dolžnost sem želel izpolniti takoj po prejetju omenjenega daru.

Toda ker vidim kako pridno agilirajo potom glasila naši spoštovani agilni gl. uradniki, zlasti pa še gl. predsednik, gl. podpredsednik in gl. tajnik, sem jim radevolje odstopil dragocen prostor v našem glasilu v trdnim prepričanju in zavesti, da nam bo članstvo Frederičkega društva prizaneslo.

Ob priliki te velike jubilejne kampanje si tudi stejem v čast izpolniti dolžnost, da se zahvalim našim zgoraj omenjenim trem agilnim gl. uradnikom za uspešno kampanjo, ki jo marljivo in izvrstno vodijo ob 30 letnici obstanka naše dobre mlade matere ZSZ, kajti potom

njih vspebudilnih člankov in faktov, ki jih tedensko marljivo priobčajo v našem glasilu, se je članstvo pomnožilo, da danes, kot mi poroča gl. tajnik, Zveza šteje nad 4.000 članstva.

Dragi člani in članice ZSZ: Pred 30 leti, ko smo v Denverju ustanovili ZSZ, smo vsadili šibko mladiko, katera je pozneje pognala veje po raznih mestih širom Amerika, nam še na misel ni prišlo, da bo ta mladika 30 let pozneje zrastle tako v močno drevo. Zato sem nepopisno ponosen na delo naših gl. uradnikov in nekaterih posameznih članov, da mi kar od vsejja srce poskakuje, ker vidim kako lepo in hitro napreduje naša dobra mati ZSZ, kajti iz mesečnih poročil je razvidno, da ne napredujemo samo v številu članstva, ampak tudi v finančnem stanju, ker Zveza je danes nad 115% solventna. To je lahko v ponos celokupnemu članstvu ZSZ, kakor tudi celemu slovenskemu narodu v Ameriki.

Čenjeni rojak in rojkinja: Ako nisi še član(ica) ZSZ, ti danes priporočam ter te uljudno vabim, da se nemudoma odločiš za pristop s celotno družino v našo sredo. Ne odlašaj na ju-

THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION THE BEST HOME SAFEGUARD Help The Organization That Helps You. It is your loyal duty to take an active part in all affairs of YOUR Association. Read below how you may help yourself, your lodge and the Association. 30th Anniversary Campaign Ending on December 31, 1938.

FREE MEDICAL EXAMINATION Medical examination fees for adult applicants will be paid by the Supreme Office. No medical examinations are required for juvenile applicants, excepting in the State of Ohio which will be paid by the Supreme Office. COMMISSIONS 50c commission will be given for each juvenile applicant, accepted, providing such applicant pays at least three monthly assessments.

SPECIAL PRIZES The following prizes will be given to the adult lodge enrolling the largest number of new adult and juvenile applicants: First Prize \$50.00 Second Prize \$40.00 Third Prize \$30.00 Fourth Prize \$20.00 Fifth Prize \$10.00

ADDITIONAL CREDITS According to the rules in the Special Contest to select juvenile delegates, credits will be allowed for all new members secured in this 30th Anniversary Campaign as soon as applicant completes one year of membership. These credits may be secured by the juveniles themselves, or by adults who may transfer credits to some worthy juvenile.

RESOLVE TO DO YOUR SHARE! You should be as interested as any other member. Let all see that you are! How many candidates will you secure this year? At least one new member each month from every loyal and active member in every lodge will make this 30th Anniversary Campaign an outstanding event. It will be a good beginning toward our goal of 5000 juveniles and double our adult membership by the convention of 1941. This Is Easy To Achieve. WILL WE DO IT?

Dopisi lokalnih društev IZ URADA DR. SVOBODA ST. 36, ZSZ. So. Chicago, Ill. Zadnje čase imamo priliko brati v našem glasilu zelo vzpodbudne članke naših glavnih uradnikov, ki potem svojih dopisov navdušujejo članstvo do pridobivanja novih članov in članic v našo Zvezo.

Mi Slovenci smo lahko ponosni, ker imamo veliko dobrih podpornih bratskih organizacij v Ameriki, toda smelo trdim, da jo ni nobene boljše kot je ravno naša dobra mati ZSZ, kajti plačuje velike podpore proti zmereno nizkimi mesečnimi prispevki. Skozi celo depresijo, ko so razne finančne institucije zapirale vrata, bankrotirale in so bila prisiljena prositi vladno Zdrženih držav za posojilo, je naša mlada toda krepka dobra mati ZSZ, nemoteno točno plačevala vse podpore in druge obilicije brez kakih posebnih naklad ali kake vladne pomoči. In, kot je razvidno iz mesečnih finančnih poročil, smo lahko brez skrbi, da bo ZSZ tako nadaljevala in delila podpore njenim prizadetim ali bolnim članom, brez kakih izrednih naklad, tudi v bodoče. Zato še enkrat uljudno vabim vse one, ki niste še pri ZSZ zavarovani, ako ravno ste že kje drugje, ako vam je količkaj mogoče, da tudi k nam pristopite, kjer boste zavarovani za vsakovrstne zavarovalnine, oz. za smrtnino, bolniško, poškodninsko, operacijsko in odškodninsko podporo na enem samem certifikatu. Poleg vseh teh podjet se pa tudi lahko zavarujete za 20 letno ustanovno zavarovalnico (20 Year Endowment), kjer po 20ih letih Zveza vam plača celo zavarovalnico, kakor tudi 20 letno plačilno zavarovalnico, kjer plačujete assesmente v smrtninski sklad samo za dobo dvajsetih let in ste potem zavarovani za celo življenje.

Bratski pozdrav celokupnemu članstvu ZSZ z najboljšimi željami za uspešno jubilejno kampanjo, ostajam Vam udani,

John Peketz, Sr., Prvi gl. predsednik.

"Ali imate že zavarovane vaše otroke pri ZSZ? Ako ne, ne odlašate na jutri, ker bo mogoče prepozno!"

krat naužijemo svežega zraka in preživimo en popoldne brez mestnega hrupa in prosti naravi. Za tiste, ki nimajo svojih avtomobilov, bo na razpolago truk, pa tudi avtomobili nekaterih članov. Zbirali se bomo v dvorani sobrata tajnika takoj popoldne in ob 1 uri se odpeljemo. Bodite torej na mestu o pravem času. Letos nismo imeli piknika, zato smo sklenili, da napravimo ta izlet, ki bo gotovo bolj kratkočasen kot pa marsikateri piknik. Sobrat tajnik je rekel, da bo to gotovo najveselejši izlet ki ga

je društvo kedaj priredilo. Ali bo to res? — Seveda bo, če se ga boste vsi člani in članice udeležili. Zato vam kličem navdajenje v nedeljo popoldne v dvorani sobrata tajnika na 9510 Ewing Ave. — Opozorim vas pa, da bodite na mestu predeno uro popoldne, zlasti tisti, ki ne veste za farmo sobrata Laicha, da nas ne bote zamenjiskali. Veselilo bi nas, če bi nas ob tej priliki posetili tudi člani bratskega društva "Three Stars" iz Chicage. — Bratski pozdrav. Predsednik

Geo. J. MIROSLAVICH.

ZSZ ENGLISH SECTION ALL COPY INTENDED FOR PUBLICATION IN THE FIRST ISSUE OF THE EXTRA PAGE FOR SEPTEMBER MUST REACH THE OFFICE OF THE EDITOR, 3724 WILLIAMS ST., DENVER, COLORADO, BY SEPTEMBER 17.

TRAIL BLAZERS LODGE NO. 41 Denver, Colo. All of our members are wearing Sunday - go - Meeting smiles for we have pointed our cannons toward Pueblo, Chicago and all points that are threatening our superiority and our infancy is going over the top to meet our "enemies" face to face.

MEMBERS OF THE THREE STAR LODGE AND THE CHICAGO YOUNGSTERS - ATTENTION! Chicago, Ill. This is to inform our membership that our next regular meeting will be held September 14th, and the meeting will start at 6:50 p. m. sharp.

The members of the Three Star lodge will also hold their meeting on September 14th and the meeting will start at 8:15 P. M. After a short meeting, I will show the motion pictures to the members. The members of the Liberty Lodge of So. Chicago are also invited to attend this meeting and witness the showing of the travel pictures. In addition to the travel pictures, there will also be scenes taken at the 30th Anniversary Picnic of the Denver Lodges, The Pueblo Boosters picnic, the Chicago Youngsters picnic and last, but not least, the Baseball team of the Liberty Lodge of So. Chicago.

Hoping you will all set aside Sept. 14th for a most enjoyable evening, I remain, Fraternaly Yours, Leo Jurjovec, Sr., Pres.

LIBERTY I.R.S. W.S.A. LODGE NO. 5 So. Chicago, Ill.

Our baseball team completed their season's schedule and ended up in a tie for first place in the intermediate league sponsored by the Chicago Amateur Baseball Federation. In the finals our boys dropped two exciting tilts and thereby lost all chances of competing for city championship.

In behalf of the entire lodge, I wish to thank the Chicago Youngsters for the grand time we all had at their picnic to which we were invited. In return we should like to see a large delegation from them at our picnic to be held next Sunday, September 4, at Laich's farm near Steger, Illinois, located on route 1 past Chicago Heights.

There will be automobile and truck transportation for all members, at the clubroom at the rear of "Mr. Popovich's" business. Mr. Laich, a WSA member, has placed his farm at our disposal for that day so that everyone may have a grand time away from the noise of the big city. All members are urged to attend a special meeting, Thursday evening, September 1st at eight o'clock at the clubroom. Please try to attend and bring a new member with you. We are yet striving to pass the one-hundred mark for juvenile members which shouldn't be difficult. Remember for each new member you receive a compensation and credits to attend the next juvenile WSA convention at the expense of the organization. Secretary, Ed. Juvancic.

A SUGGESTION Postal regulations prohibit publishing or mentioning in any way items covering raffles or games of chance. Papers containing this information are refused admittance to the mails. You will, therefore, kindly eliminate such subjects from your articles.

HELP! Have you changed your address recently? If so, have you advised the Editor by filling out the change of address form, so that your copy may be properly addressed to you? By giving us this help you will save a charge of two cents levied by Uncle Sam for each notice that your paper is improperly addressed or cannot be delivered to the address given. Your help in this connection will be appreciated.

IZ SLOV. NASELBIN (Nadaljevanje s 2. strani)

felje, da tega ja nikomur ne povejo. Držite to skrivnost za se, kot sem jo držal jaz skoro 50 let. Ne povejte tega nikomur, še zlasti pa ne takemu, ki ni naročnik tega lista. — Sedaj bi pa prosil še Novinarja v So. Chicagi, s katerim sva bila prijatelja več let in on vse hitro obleti, da bi sedaj, ko se približa zajčja sezona, da bi on nastvil tam na westu Chicage, zgoraj omenjeno vado. Tam sem jaz videl precej velikega zajca že pred kakimi desetimi leti in sedaj mora biti že precej rejen. Nastavi pa mu naj na 26. cesti in Lawndale in tam okolu na več krajih, pa ga gotovo "kečal" ter mi naj pošlje eno "bederco" kadar ga dobi, jaz bom njemu pa koš poslal, da bo šel ponj.

Predno končam, še enkrat prosim čitatelje, naj ne mislijo slabo, kajti že sedaj jih vidim, da bodo rekli, da jih "blofam". Dandanes je že tako, da ni nikomur nič za verjeti in jaz že skoraj sam sebi ne verjamem. Zlasti pa je malo verjeti ženskemu spolu, kajti tisti časi, ko sta živela prva dva človeka Adam in Eva so že davno minuli. In edino Eva je bila ženska, kateri se je lahko vse verjelo in še Adam ji je verjel, ko ga je ljubeznivo objela in rekla: Ljubi moj Adam, samo tebe ljubim na svetu. — Seveda, ji je lahko verjel, ko sta bila popolnoma sama na celem božjem svetu. — Sedaj bi pa prosil čitatelje, da bi se še kateri oglašil s kakim zanimivim dopisom, eden iz tega, drugi iz drugega kraja, da bomo tako imeli mnogo zanimivega čtiva v listu in tu pa tam malo kratkega časa. Tudi jaz se mislim še oglašiti.

John Voglar

ŠE VEDNO RAZBIJAJO IGRALNICE

Chicago, Ill. — Držvni pravnik Courtney je tekem celega zadnjega tedna nadaljeval z zatiranjem igralnic v tukajšnjem mestu in okolici. Njegovo moštvo je doslej s sekirami razbilo pohišto in opremo v okrog 20 igralniških beznicah. Sodelovanje pri tej njegovi kampanji pa mu je obljubila tudi telefonska družba; zagotovila mu je namreč, da tiste igralnice, ki so bile razbite, ne bodo več dobile telefona, ako bi ponovno skušale začeti z biznesom; in igralnica brez telefona je takorekoč nekaj nemogočega.

"A NJEGA NI..."

FRANC KOLENC — POVEST IZ SVETOVNE VOJNE.

— Kaj naj pa potem jaz rečem, ko že nad dve leti jem vojaški kruh? Prijatelj, to boš šele videl, kaj je vojska. Zgrozimo se, ako pomislim na prizore, katerim sem bil priča. V spominu mi je ostal zlasti en prizor, ki me je v dno duše pretresel. Bilo je v Srbiji. Pred Nišem smo se spustili v srbsko vojsko v bitko. To je bilo klanje, kakršnega nisem videl ne prej in ne pozneje. Kakor podivjana se je zakadila združena madžarsko-nemška vojska na mnogo manjšo srbsko vojsko in jo uničila do zadnjega moža.

Udrli smo v mesto. Napol je bilo že razdejano. Kar je bilo še celega, so uničili Madžari in Nemci. Živino so gnali s seboj, živila naložili na vozove, kar pa so počenjali z ljudmi, se niti povedati ne da. Starce in otroke so enostavno prebadali z bajoneti in jih streljali. Žene in dekleta so prej onečastili in jih šele potem usmrtili. Štefan, lasje so se mi ježili, ko sem to videl. V neki hiši je ležala starka na bolniški postelji v zadnjih zdihljajih. Ob postelji je klečalo petero otrok: tri dekleta in dva fanta. V sobo so vdrl trije Madžari in dva Nemca. — Usmilite se nas! — je obupno zaklicala starka. — Prizanesite nam — so sklepali roke otroci in jokali. — Glejte, mati umira. — Vse je bilo zastoj. Vojaki so pograbili dekleta, strgali z njih obleko in jih vočigled nesrečni materi osramotili. Potem so jih umorili. Za njimi oba fanta in nazadnje ubogo mater, ki je kričala od boli... Vidiš, Štefan, taka ti je vojska. Sedaj še nimaš pojma o njej. Ko boš slišal pesem topov in videl, kako smrt kosi v vrstah vojakov in ko boš sam izpostavljen krogam in bajonetom, takrat boš lahko rekel: "Žalostno je vojaško življenje!"

Štefan je molče poslušal. Kar je prijatelj pripovedoval, je tudi njega pretreslo.

— Jože, ali je mogoče kaj takega? — Tako sem se izpraševal tudi jaz, dokler se na lastne oči nisem prepričal.

— Moj Bog, kaj me še čaka! — je vzdihnil Štefan.

— Marsikaj še doživiš, o čemer se ti niti sanjalo ni.

— Trpljenja torej še ni dovolj?! Odkar sem tu, ni bilo dneva, da bi se bil vsaj nekoliko ogrel. Glej roke! Čisto so že ozeble. In hrana? Kako rad bi se enkrat najedel! Saj že komaj stojim na nogah, tako sem slab. Z vodo se človek ne more nasititi, drugega pa nimam v želodcu. Ko bi imel vsaj košček kruha.

— Ej, hudo je, hudo, toda pomagati se ne da. Trpeti moramo.

— Da, trpeti. Toda zakaj? Glej, častnikom tako dobro gre! Vsak večer se zabavajo.

— He, ljubi Štefan, oni so gospodje, mi pa reveži. To pa je vendar velika razlika!

— Hm, razlika! Ali pa nismo vsi ljudje? Sicer pa nikdo ne želi vsega, kar imajo oni. Toliko nam naj dajo, da ne bomo umirali od gladi in mraza.

— Veš, oni so siti in na toplem, zato ne čutijo, kako hudo je, če ima človek prazen želodec in od mraza otrple ude.

— Hej, vojska, vojska!... Povej mi, ali svet ne bi bil boljši brez nje. Koliko

manj bi bilo gorja!...

V tem trenutku se je fantoma približal Hrvat Vincetič.

— Dober večer!

— Dober večer! — sta odzdravila prijatelja.

Hrvat ju je žalostno motril.

— Kaj ti je, da se tako kisaš? — je vprašal navidezno veselo Jože.

— Ej, hudo je na svetu.

— No, kaj pa se je zgodilo? — je zopet vprašal Jože.

Vincetič je nekaj časa molčal.

— Prijatelja, ali imata kaj kruha? — je zastokal naposled. — Tako sem lačen, da bi žeblje grizel.

— Prijatelj — se je trpko nasmehnil Štefan — tudi midva bi jedla.

— Pred dvema dnevoma sem pojedel zadnji košček kruha. Od tistega časa pa srebam samo čorbo — je tožil Hrvat.

Tresel se je po vsem životu.

— Čisto sem že bolan. Poglejta roke! Noge pa so še hujše. Saj komaj hodim.

Vsedel se je in si sezul čevljev. Previdno je odvil obujek, ki se je držal noge.

— Jo-oj! — sta se zgrozila Štefan in Jože.

— Vidita, kaka je noga — je zajčal revež. — Druga je ravno taka.

Polovica stopala in prsti so bili črni ko oglje. Na prstih so zevale odprte rane iz katerih se je cedila voda.

— Grozno! — Zakaj pa ne javiš tega komandantu? Tu je treba hitre pomoči!

Hrvat se je nasmehnil.

— O, saj sem že javil. Trikrat sem bil pri komandantu. Brez uspeha. Vedno me je nahnul in zmerjal. Danes me je nagnal. — Marš! Poberi se in me ne pridi več nadlegovat! — je kričal nad menoj.

Jokal sem od bolečin in ga prosil, naj me pošlje v bolnico. — Noge izgubim, ako jih ne bom zdravil — sem mu dejal. — Kaj za to? — se je zarežal. — Četudi pogineš, ne bo nič hudega. — Glejta tovariša izgubljen sem! Ozeblina me mučijo, da bi kričal. In lačen sem. Strašno je to življenje. Poginiti moram, ako ne najdem človeka, ki bi se me usmilil.

— Prijatelj, midva bi ti rada pomagala — je dejal sočutno Jože — toda ne moreva. Kruha nimava in ne obleke.

— O, kako so v častniški baraki veseli, mi pa umiramo gladi... Barakovič je pred eno uro umrl. Zima ga je stresla in je izdihnil. Sakonyi se sedaj bori s smrtno in najbrž še to noč izdihne...

Vzdihnil je in počasi nadaljeval:

— Tudi name pride vrsta. Čutim... Tako rad bi še živel! Ženo in deco imam. Reveži so, ako pa me izgubijo, bodo še večje sirote.

Oči so se mu zasolzile.

— Z Bogom, tovariša! Grem. Morda zaspim ter pozabim na glad in bolečine... Odšel je. Štefan in Jože sta molče zrla za njim.

— Moj Bog, koliko gorja! — je vzdihnil prvi.

— Vidiš, Štefan, taka je vojska.

— Strašna je... Ubogi Vincetič! Čez dva-tri dni bo najbrž tudi on počival v zemlji. Žena in deca ga bodo zastoj pričakovali.

(Dalje prih.)

TO IN ONO IZ DOMOVINE

Padec s kolesa

Mesarski pomočnik Ivan Dimnik od Device Marije v Polju je nekega večera, ko se je vozil s kolesom, nesrečno padel na tla in se močno pobil zlasti po rokah in glavi, da je moral iskati pomoči v bolnici.

Strelna

Pri Sv. Lovrencu na Jezeru je strelna udarila v brzovajni drog in omamila cerkovnika, ki je ravno tedaj šel tam mimo. Na srečo ga drugače ni poškodovala in je prišel kmalu zopet k zavesti.

700 letni jubilej

V nedeljo 14. avgusta so v Velesovem, kjer je starodavna Marijina božja pot, slavili sedemstoletnico te božje poti in ustanovitve samostana dominikank. Jubilejne slavnosti se bodo zaključile na Mali Šmarren.

Nevarna poškodba

Pri nekem posestniku v Dolenjskih Toplicah sta hlapec in dekla na podu otepala žito. Ker je bil dan soparen, sta za nekaj časa stopila na bližnji mostovž, da bi se ohladila. Tam sta se naslonila na vrata mostovža, ki pa niso bila dobro zaprta in so se odprla, da sta oba padla skozi vrata po stopnicah. Hlapec, ki je priletel prvi, se je močno pobil na glavi in ima tudi zlomljeno

rebro; dekla, ki je priletela nanj, je dobila le manjše poškodbe.

Iz zasede

Ko se je peljal gostilničar Karel Gutsmandel iz Konjic s kolesom iz Žič proti Konjicam, je neznan moški ustrelil iz zasede proti njemu s samokresom in gostilničarja ranil, da je moral iskati pomoči v celjski bolnici.

Nov dom

Prosvetno društvo v Trbojah pri Kranju je po 25 letih truda in dela prišlo do lastne velike dvorane. Dolgo let so morali za svoje prireditve iskati prostora po skednjih, v šolski sobi in drugod, končno so si zgradili svoj dom, ki je bil slovesno otvorjen in blagoslovljen v nedeljo 21. avgusta.

Bik ga je nabodel

V mariborsko bolnico je bil pripeljan iz Zgornjega Radvanja 36 letni posestnik France Švab. Pri opravljanju živine ga je nabodel na rogove domači bik ter ga nevarno poškodoval.

Zlata maša

Duhovni svetnik Fr. Avsec, župnik v Lescah je v nedeljo 7. avgusta slavil 50 letnico svoje nove maše. Dasi je že zgradil 75 let starosti, še vedno sam opravlja dušnopastirsko službo v svoji kmečko-delavski fari.

ŽIVI IZVIRI

je krasna knjiga, ki govori o trdnem rodu Brjanov. Zanimiva povest, ki more vsakega zanimati. Spisal jo je znani slovenski pisatelj IVAN MATIČIČ, ki je spisal knjigo "Na krvavih poljanah".

Knjiga vsebuje 411 strani, tiskana na finem knjižnem papirju, platnice klasično moderno opremljene, vezana v platno.

KNJIGA STANE S POŠTINNO

\$2.00

Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road Chicago, Illinois

Staro domovino v slikah

dobite v knjigi

'NAŠI KRAJI'

Vsebuje zbirko 87 krasnih fotografij v bakrotisku na finem papirju.

KNJIGA STANE V NOVI IZDAJI

\$1.25

Slike so iz vseh delov stare domovine. Posebno Gorenjska je dobro zastopana s svojimi znamenitimi kraji. Za njo Dolenjska in Štajerska.

Naročite si to knjigo takoj. Naročilo pošljite s potrebnim zneskom na:

Knjigarna "Amerikanski Slovenec"
1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

RAZNOTEROSTI

BIVŠI AVSTRIJSKI POSLANIK, ANGLEŠKI PLEMENITAŠ

Bivši avstrijski poslanik v Londonu, baron George Franckenstein, ki si je 13. jul. pridobil angleško državljanstvo. Je bil pred kratkim v avdienci pri angleškem kralju. Ob tej priliki mu je kralj Jurij podelil angleško nededno plemstvo. Odslej se bo imenoval sir George Franckenstein.

DVOJČICI DOKTORICI

Prvič v zgodovini londonskega vseučilišča so promovirali nedavno za doktorici medicine dve sestri dvojčici. To sta sestri Helen in Marl Rennie, ki sta si istega dne, v starosti 22 let, nataknila doktorski klobuk.

Pozneje sta povedali, da sta se strašno bali, da bi ena ali druga ne izdelala. Od rojstva dalje se nista ločili in veselili sta se, da postaneta skupaj doktorici. V ostalem sta na londonskem vseučilišču že pred dvajsetimi leti promovirala dvojčka moškega spola.

OBVEZNO DELO NA MADŽARSKEM

Nova madžarska vlada kani uvesti obvezno telesno delo, ki mu bodo zaenkrat podvrženi samo srednješolci. Ti bodo morali po končani šoli za najmanj tri mesece v delovna taborišča, kjer bodo na razpolago za pomoč pri cestnih, poljskih in kanalizacijskih delih. Absolvente srednjih šol bodo uporabljali tudi pri melioracijskih delih. Na univerzo bodo v bodoče sprejemali samo takšne srednješolce, ki so dovršili tečaj obveznega telesnega dela. Tudi v uradniške službe se bodo sprejemali samo takšni kandidati, ki so že zadočili obveznemu delu.

NAJMOČNEJŠE LOKOMOTIVE V EVROPI

Najmočnejše lokomotive v Evropi ima Švica. Gotthardske lokomotive vlečejo vlake s težo 1400 ton pri vzpetini 28 stopinj. Ena teh lokomotiv ima 8800 konjskih sil in so dolge 32 m. Težke pa so 246 ton in imajo hitrost 120 km na uro. V gradnji pa so nove električne lokomotive, ki bodo imele 12.500 konjskih sil, dolge bodo 35 m in težke 276 ton. Največja hitrost bo 130 km na uro.

ANGLEŽI POKADIJO VEČ TOBAKA

Zadnja statistika angleške

vlade ugotavlja, da se je v zadnjem letu poraba tobaka v angleških dominijonih znatno povečala. Kadilci so spremenihi v dim za 10 milijonov funtov tobaka več kakor lansko leto.

10 TISOČ FRANKOV ZA PIVNIK

Neki Anglež je ponudil davaj Loka zmagovalca na pariškem Zvezdnem trgu 10.000 frankov za pivnik. Gre za pivnik, s katerim je gardist poslal podpir kralju Jurija v zlati knjigi ob grobnici Neznanega vojaka. Gardist pa se ni dal premamiti in je kupčijo z Angležem zavrnul.

MRTVIM BODO JEMALI ZOBE

Tokio, Japonska. — Skupina japonskih zobozdravnikov je stavila nasvet, naj bi se mrtvecem, predno se sežgo, odvzelo zlato zobovje in se oddalo državi za pomoč v vojni, s čimer bi se pridobilo na leto do tri milijone dolarjev.

DAREŽLJIVA PONUDBA

Chicago, Ill. — Pred dvema tednoma je neki vlomilec prišel ponoči v hišo advokata A. H. Leibsona na 1509 Highland ave. in ukradel tamkaj hlače. Zadnji petek je Leibson izjavil, da je pripravljen dati tati tudi suknjič in telovnik, ako se oglasi, češ, da mu brez hlače to dvoje itak nič ne koristi.

MOŽ SE HOČE POKAZATI KRISTNEGA

Aliquippa, Pa. — Neki M. Esto, star 63 let, je pred dvema mesecema pričel dobivati relief. Možu pa se je kar nekako nepošteno zdelo, da prejema na teden po \$3.60, ne, da bi se kaj trudil za nje. Navzven je bil dela celo življenje in tako je tudi zdaj iskal prilike, da se udejstvuje in da nekolkolito odsluži za denar, ki ga dobiva. Končno je prišel na primerno misel: Začel je čistiti in pometati cesto, ob kateri stoji njegov dom in polagoma razširil svoj delokrog še na druge ceste v bližini. Zaposlen je na dan po šest ur in njegova sosesčina je snažna.

List "Am. Slovenec" je lastnina katoliških Slovencev v Ameriki. Kdor podpira katoliški list "Am. Slovenec", podpira katoliške Slovence v Ameriki.

Učbenik Angleškega jezika

Vsebuje SLOVNICO in kratek SLOVAR. Zelo praktična knjiga. Žepne oblike.

Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

TA NOVI SLOVAR

ima posebno poglavje o ameriški angleščini. Slovar je priredil in sestavil znani profesor J. Mulaček, ki je bival več let v Ameriki. — Knjiga ima 295 strani.

CENA:

Trdovezan v platno... \$1.50

Broširan mehko... \$1.25

Učite se angleščine

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA "ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo: **\$2.00**

Naročila sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

NOVI SVET je poučen, zabaven in zanimiv slovenski mesečnik v Ameriki.

Prinaša zanimive zgodovinske podatke o ameriških Slovencih, poučne članke, zanimive črtice iz življenja slovenskih izseljencev in lepe povesti. Stane na leto samo \$2.00; za Kanado in inozemstvo \$3.00. — Naročnino je poslati na:

NOVI SVET 1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois